

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПЗВО «ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА АКАДЕМІЯ ІВАНА
ЗОЛОТОУСТОГО»**

Факультет гуманітарних наук

Кафедра Богослов'я

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні питання морального богослов'я

Освітньо-професійна програма Богослов'я

Спеціальність 041 Богослов'я

Галузь знань 04 Богослов'я

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Затверджено на засіданні кафедри богослов'я,
Протокол № 2 від 13 вересня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Програмні компетентності
5. Програмні результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сучасні питання морального богослов'я
Викладач (-і)	П'яста Руслан Михайлович – кандидат наук з богослов'я, доцент кафедри богослов'я
Контактний телефон викладача	0976179448
Е-mail викладача	pyastaua@gmail.com
Формат дисципліни	2. Цикл професійної підготовки 2.1. Блок обов'язкових дисциплін
Обсяг дисципліни	180 год. 6 кредити ECTS 60 лекцій, 30 практичних, 5 індивідуальна робота з студентами, 85 самостійна робота студентів
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://ifaiz.edu.ua/novyny/685-sylabusy-kb-mag.html
Консультації	За розкладом індивідуальних занять і консультацій науково-педагогічних працівників кафедри богослов'я на поточний навчальний рік
2. Анотація до курсу	
<p><i>«Сучасні питання морального богослов'я»</i> – обов'язкова дисципліна циклу професійної підготовки, яка формує богословський світогляд, ідентичність студента та систематизує, структурує спільні і відмінні елементи християнської моралі та секуляризованої етики.</p> <p>Дисципліна <i>«Сучасні питання морального богослов'я»</i> читається в Академії для студентів, які здобувають ступінь магістра богослов'я.</p> <p><i>«Сучасні питання морального богослов'я»</i> є складний систематичний курс, який включає в себе розділи та фахові знання з Святого Письма, патрології, документів Церкви, фізіології психології, соціології і це складає його міжпредметну основу.</p>	
3. Мета та завдання курсу	
<p><i>Мета викладання дисципліни «Сучасні питання морального богослов'я»:</i> ознайомити студентів-богословів з принципами морального богослов'я, доктринальним вченням Церкви у сфері моралі, розкрити особливості морального життя людини та морально-етичну роль в історії розвитку людства.</p> <p><i>Завдання курсу «Сучасні питання морального богослов'я»:</i> висвітлити й систематизувати основні принципи морального богослов'я; познайомити студентів з основними догматичними, філософськими, теологічними, канонічними і етичними принципами, які вкрай необхідно враховувати їм на практиці в будь-якій сфері діяльності у роботі з людьми, а тим більше з дітьми; представити богословський погляд на людську статевість і сенс християнського подружжя; розкрити труднощі, проблеми, які стосуються подружжя, статевої та запропонувати шляхи вирішення, орієнтовані на християнському світогляді; визначити моральні обов'язки особи у сфері суспільного життя; запропонувати розв'язки соціальних проблем на основі християнської доктрини; навчити студентів виділяти загальнолюдські моральні засади для екуменічного міжрелігійного діалогу; підготувати студентів для протидії зловживань у сфері моралі подружжя, статевої та суспільного життя.</p>	

4. Програмні компетентності

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні здобути:

Інтегральні компетентності:

ІК-1 Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення дослідження та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК-1: Знання та розуміння предметної області й професійної діяльності;

ЗК-2: Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні;

ЗК-3 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК-4 Здатність працювати в команді та самостійно, уміння мотивувати людей для досягнення спільних цілей;

ЗК-6 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), соціально відповідально та свідомо;

ЗК-7 Здатність спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань;

ЗК-8 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;

ЗК-9 Здатність до зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються;

ЗК-10 Здатність до управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах;

ЗК-13 Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;

ЗК-14 Здатність до розв'язання складних проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог

Фахові компетентності:

ФК-2 Знання історії богословської традиції та здатність застосовувати його в процесі досліджень і у пошуках способів вирішення богословських питань в сучасному контексті;

ФК-4 Здатність викладати богословські предмети різним аудиторіям за допомогою різних методів;

ФК-5 Здатність визначати взаємозв'язок між богослов'ям та іншими галузями знань;

ФК-6 Вміння розрізняти першорядні й другорядні богословські питання у контексті міжконфесійного та міжпредметного діалогу;

ФК-10 Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати богословських досліджень з використанням сучасних методів науки, інформаційних та інноваційних технологій;

ФК-12 Вміння розробляти методологію, організувати та проводити прості і комплексні дослідження у богословській сфері, готувати їх результати до оприлюднення;

ФК-14 Здатність застосовувати богословські знання в професійному та суспільному житті, відповідно до прав людини, загальнолюдських та європейських цінностей;

ФК-20 Здатність виявляти, здійснювати постановку та розв'язувати наукові проблеми, провадити дискусії та розширювати знання в галузі богослов'я і релігієзнавства

5. Програмні результати навчання

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні здобути **програмні результати навчання:**

ПРН-1 Мати критичне розуміння сучасної богословської проблематики та методів її осмислення у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей;

ПРН-2 Застосовувати широке знання і глибоке розуміння богословських питань у міждисциплінарних дослідженнях;

ПРН-5 Аналізувати і оцінювати основні етапи історії богословської традиції;

ПРН-6 Узагальнювати богословські знання на індивідуальному або суспільному рівні з урахуванням соціальних або етичних питань;

ПРН-8 Володіти і застосовувати різні загальні та спеціальні методи богословського

дослідження;

ПРН-9 Мати здатність до зрозумілого і недвозначного донесення власних обґрунтованих висновків, а також знань та пояснень, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються;

ПРН-11 Приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування;

ПРН-13 Оцінити передбачуваний або непередбачуваний контекст чи ситуацію і продемонструвати вміння і застосування богословського аналізу та осмислення для вирішення проблемного питання;

ПРН-15 Вміти проектувати, планувати і проводити богословські дослідження та здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення;

ПРН-16 Проваджувати дослідницьку та/або інноваційну діяльність;

ПРН-18 Критично та системно аргументувати богословську позицію на підставі відповідного аналізу, оцінки і синтезу богословських знань і навичок;

ПРН-23 Знати головні завдання біоетики, загальні біоетичні принципи, біоетичні маніпуляції в царині медицини, моральне вчення Церкви стосовно біоетичних питань;

ПРН-24 Розуміти небезпеки та наслідки лобіювання нетрадиційних сексуальних орієнтацій, проблеми гендерного виховання в сучасному світі;

ПРН-25 Розуміти проблеми морального релятивізму в сучасному світі;

ПРН-26 Знати екологічну проблематику та мати уявлення про шляхи подолання різного роду особистісних залежностей

ПРН-34 Розуміти важливість християнського погляду на людину як образу та Подоби Божої.

5. Організація навчання курсу	
Обсяг курсу	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	60
семінарські заняття / практичні / лабораторні	30
індивідуальна робота	5
самостійна робота	85

Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальності	Курс навчання (рік навчання)	Нормативний/ Вибірковий		
I	041.Богослов'я	5	Нормативний		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання на сам. роб. студ.: Кількість год	Вага оцін ки	Термн викон.
1 Значення подружжя та людської статевої	Лекція 2 год.	1. Катехизм Католицької Церкви / Синод УГКЦ. – Жовква: Місіонер, 2002. 2. Життя у Христі. Моральна катехиза / Комісія у справах катехизації при патріаршій курії. – Львів: УКУ, 2004. 3. Катехизм УГКЦ, Христос – Наша Пасха, Львів: Свічадо, 2011 4. Гьофнер Й., Християнське суспільне вчення. – Львів: Свічадо, 2002. 5. Обер Ж. М., Моральне богослов'я. – Львів: Стрім, 1997 6. Кришталь Г., Етика статевої і подружнього життя, Львів: УКУ, 2009.	2 год. Таблиця № 1	1 б	1 тижде нь
2. Здеформований погляд на статевість та її суть	Лекція 2 год. Семінар заняття 2	1. Шенборн К. Іти за Ісусом щодня. Заохочення до поглиблення віри. Київ 2006. Катехизм Католицької Церкви. Львів: Місіонер, 2002 3. Священна Конгрегація	3 год. 1. Десакралізація та комерціалізація статевої; 2. Статевість як розважальна сфера; 3. Міфологізація сексу; 4. Причини	1 б 2 б.	1 тижде нь

<p>3. Сутність і сенс статевої</p>	<p>Лекція 2 год.</p>	<p>Католицького Виховання. Виховні дороговкази в людській любові, Львів 2005. 4. Кришталь Г., Етика статевої і подружнього життя, Львів: УКУ, 2009. 5. Гьофнер Й., Християнське суспільне вчення. – Львів: Свічадо, 2002 1. Обер Ж. М., Моральне богослов'я. – Львів: Стрім, 1997. 2. Принципи морального життя. Перек. Андрія Шкарб'юка. – Львів: Свічадо, 1996. 3. Життя у Христі. Моральна катехиза / Комісія у справах катехизації при патріаршій курії. – Львів: УКУ, 2004. 4. Життя у Христі. Моральна катехиза / Комісія у справах катехизації при патріаршій курії. – Львів: УКУ, 2004. 5. Документи Католицької Церкви про шлюб та сім'ю від Лева XIII до Бенедикта XVI, – Львів: Колесо, 2008. 6. Гільдебранд Д., Статеве виховання. – Львів: ЛБА, 2000</p>	<p>здеформованого погляду на людську статевість</p> <p>3 год.</p> <p>Таблиця № 2</p>	<p>2 б.</p>	<p>1 тижде нь</p>
------------------------------------	--------------------------	---	--	-------------	-------------------

4. Феноменологія любові	Лекція 2 год. Семінар заняття 2	1.Венедикт XVI, Енцикліка Deus Caritas est, Митрополича комісія соціальної комунікації, Львів 2006. 2.Катехизм Католицької Церкви / Синод УГКЦ. – Жовква: Місіонер, 2002. 3.Обер Ж. М., Моральне богослов'я. – Львів: Стрім, 1997 4.Августин Й., Сексуальна інтеграція. – Львів: Свічадо, 1999. 5.Зенкевич А, Любови треба вчитися, Львів: Свічадо, 2009. 6. Катанео А, Шлюб: дар і служіння, Львів: Свічадо, 2007.	3 год. 1.Види любові; 2.Хибне розуміння любові Таблиця № 3	1 б. 2 б.	1 тижде нь
5. Еволюційний розвиток любові	Лекція 2 год.	1.Мандруючи до зрілості. Виховання для життя в сімі, для підлітків 13-16 років / Пер. З польськ. З. Городенчук. – Львів: Свічадо, 2003 2.Катехизм УГКЦ, Христос – Наша Пасха, Львів: Свічадо, 2011. 3.Гьофнер Й., Християнське суспільне вчення. – Львів: Свічадо, 2002 4.Добсон і Ширлі Добсон, При світлі нічної лампи. Настільна книга для подружніх пар, Львів: Свічадо, 2010. 5.Віт Ед, Перші роки разом, Лівів: Свічадо, 2007. 6. Немцев В., Союз любви. – Минск, 2004	3 год. Шлях дозрівання любові у подружжі Таблиця № 4	2 б.	1 тижде нь

6. Функції сім'ї	Лекція 2 год. Семінар заняття 2	1. Ковалев С. Психология современной семьи. – Москва, 1988. 2. Принципи морального життя, Львів: Свічадо, 1996. 3. Гьофнер Й., Християнське суспільне вчення. – Львів: Свічадо, 2002. 4. Катанео А, Шлюб: дар і служіння, Львів: Свічадо, 2007. 5. Немцев В., Союз любви. – Минск, 2004. 6. Райт Норман, Отож ви одружетеся, Нова Надія, 2002. 7. Чепмен Гері, Шлюб вашої мрії, Львів: Свічадо, 2011.	3 год. 1. Основоположні функції сім'ї; 2. Сім'я у службі задоволення духовно-моральних та релігійних цінностей; 3. Розподіл влади у сім'ї. Таблиця № 5	1 б. 2 б.	1 тиждень
7. Вплив соціально-культурних перемін на подружні та сімейні стосунки	Лекція 2 год. Семінар заняття 2	Гьофнер Й., Християнське суспільне вчення. – Львів: Свічадо, 2002 2. Обер Ж. М., Моральне богослов'я. – Львів: Стрім, 1997 3. Принципи морального життя. Перек. Андрія Шкарб'юка. – Львів: Свічадо, 1996. 4. Добсон Дж., Путівник для родини, Львів: Свічадо, 2011. 5. Немцев В., Союз любви. – Минск, 2004. 6. Райт Норман, Отож ви одружетеся, Нова Надія, 2002.	3 год. 1. Суспільні фактори; 2. Морально-психологічно фактори; 3. Піднесення статусу жінки.	1 б. 2 б.	1 тиждень

8. Біблійний погляд на сексуальність та подружжя	Лекція 2 год. Семинар заняття 2	1. Катехизм Католицької Церкви / Синод УГКЦ. – Жовква: Місіонер, 2002. 2. Життя у Христі. Моральна катехиза / Комісія у справах катехизації при патріаршій курії. – Львів: УКУ, 2004. 3. Документи Католицької Церкви про шлюб та сім'ю від Лева XIII до Бенедикта XVI, – Львів: Колесо, 2008. 4. Кришталь Г., Етика статевої і подружнього життя, Львів: УКУ, 2009. 5. Обер Ж. М., Моральне богослов'я. – Львів: Стрім, 1997. 6. Принципи морального життя. Перек. Андрія Шкарб'юка. – Львів: Свічадо, 1996. 7. Немцев В., Союз любови. – Минск, 2004. 8. Бажан В., О Тайне Пола, Москва 2008.	5 год. 1. Ключові моменти, які стосуються подружжя та сексуальності у Книзі Буття? 2. Який погляд на сексуальність знаходимо у Пісні Пісень? 3. Зміст навчання пророків про подружжя? 4. Основні норми старозавітної статевої та подружньої етики? 5. Основні вказівки про подружжя у Євангелії? Таблиця № 6	1 б. 2 б.	1 тиждень
9. Розуміння подружжя та сексуальності у історії теології	Лекція 2 год.	1. Документи Католицької Церкви про шлюб та сім'ю від Лева XIII до Бенедикта XVI, – Львів: Колесо, 2008. 2. Катанео А, Шлюб: дар і служіння, Львів: Свічадо, 2007. 3. Немцев В., Союз любови. – Минск, 2004. 4. Понсар Христина, Віра в родині, Львів: Свічадо, 2011. 5. Рупнік М. І., Адам та його ребро. – Львів: Свічадо, 1998.	5 год. 1. Онтологічно-сакраментальна парадигма (середньовіччя); 2. Юридино-моральна парадигма; 3. Вчення Церкви про подружжя та сім'ю у першій половині XX ст.	1 б.	2 тижні
		6. Вісники Інституту Родини і Подружнього життя УКУ № 1-6.			

<p>10. Навчання Другого Ватиканського Собору щодо подружжя та сексуальності</p>	<p>Лекція 2 год.</p>	<p>1. Душпастирська Конституція про Церкву в сучасному світі «<i>Gaudium et spes</i>» (7 грудня 1965 року). Документи Другого Ватиканського Собору. Конституції, декрет, декларації. Львів : Свічадо, 1996. 2. Козар А. Гендер. Актуальна загроза для християнської сім'ї. Слово. Київ, 2016. № 4 (64). 3. Гільдебранд Д. Подружжя. Таємниця відданої любові / Д. фон Гільдебранд. – Львів, 2003. – 40 с. 4. Божий задум для вашого шлюбу. – Львів: Дон Боско, 2014. – 96 с. 5. Догматична конституція про Церкву «<i>Lumen Gentium</i>» (21 листопада 1964) // Документи Другого Ватиканського Собору: Конституції, декрети, декларації. – Львів: Свічадо, 1996. 6. Кришталь Г. Етика статевості і подружнього життя: скрипти для студентів. – Львів: Видавництво Українського Католицького Університету, 2009.</p>	<p>3 год.</p> <p>1. Подружжя і сім'я у сучасному світі; 2. Подружжя та сім'я як спільнота любові; 3. Реалізація сексуальності у подружжі; 4. Погляд собору на дівіцтво та значення жінки у подружжі</p>	<p>1 б.</p>	<p>1 тижде нь</p>
<p>11. Окремі аспекти етичної науки щодо подружжя та сексуальності після II Ватиканського Собору.</p>	<p>Лекція 2 год.</p>	<p>1. Документи Католицької Церкви про шлюб та сім'ю від Лева XIII до Бенедикта XVI, – Львів: Колесо, 2008. 2. Життя у Христі. Моральна катехиза / Комісія у справах катехизації при патріаршій курії. – Львів: УКУ, 2004. 3. Кришталь Г., Етика</p>	<p>3 год.</p> <p>1. Енцикліка папи Павла VI «<i>Humanae vitae</i>»; 2. Апостольське повчання папи Івана Павла II «<i>Familiaris consortio</i>»; 3. Енцикліка папи Венедикта XVI «<i>Deus caritas est</i>»;</p>	<p>1 б.</p>	<p>1 тижде нь</p>

		<p>статевості і подружнього життя, Львів: УКУ, 2009.</p> <p>4. Принципи морального життя. Перек. Андрія Шкарб'юка. – Львів: Свічадо, 1996.</p> <p>5. Катехизм Католицької Церкви / Синод УГКЦ. – Жовква: Місіонер, 2002.</p> <p>6. Гьофнер Й., Християнське суспільне вчення. – Львів: Свічадо, 2002.</p>	4. Апостольська повчання папи Франциска «Amoris laetitia»		
12. Міжособисті обов'язки у подружжі та сім'ї	<p>Лекція 2 год.</p> <p>Семінар заняття 2</p>	<p>1. Документи Католицької Церкви про шлюб та сім'ю від Лева XIII до Бенедикта XVI, – Львів: Колесо, 2008.</p> <p>2. Обер Ж. М., Моральне богослов'я. – Львів: Стрім, 1997</p> <p>3. Кришталь Г., Етика статевої і подружнього життя, Львів: УКУ, 2009.</p> <p>4. Принципи морального життя. Перек. Андрія Шкарб'юка. – Львів: Свічадо, 1996.</p> <p>5. Добсон Дж., Путівник для родини, Львів: Свічадо, 2011.</p> <p>6. Зенкевич А, Любови треба вчитися, Львів: Свічадо, 2009.</p> <p>7. Катанео А, Шлюб: дар і служіння, Львів: Свічадо, 2007.</p>	<p>5 год.</p> <p>1. Обов'язки перед заснуванням подружжя;</p> <p>2. Мотиви для заснування подружжя;</p> <p>3. Взаємні обов'язки подругів у подружжі.</p> <p>Таблиця № 7</p>	1 б.	2 тижні
13. Моральні аспекти подружнього єднання	<p>Лекція 2 год.</p> <p>Семінар заняття 2</p>	<p>1. Катехизм Католицької Церкви / Синод УГКЦ. – Жовква: Місіонер, 2002.</p> <p>2. Катехизм УГКЦ, Христос – Наша Пасха, Львів: Свічадо, 2011.</p> <p>3. Кришталь Г., Етика</p>	<p>4 год.</p> <p>1. Обов'язок статевої актів у подружжі;</p> <p>2. Суть і обставини подружнього статевого акту;</p> <p>3. Подружня чистота;</p>	1 б.	2 тижні

		<p>статевости і подружнього життя, Львів: УКУ, 2009.</p> <p>4. Августин Й., Сексуальна інтеграція. – Львів: Свічадо, 1999.</p> <p>5. Віт Ед, Перші роки разом, Львів: Свічадо, 2007.</p> <p>6. Кнотц Ксаверій, Секс, якого не знаєте, Львів: Свічадо 2010.</p> <p>7. Вісники Інституту Родини і Подружнього життя УКУ № 1-6.</p>	<p>4. Значення і місце сексуальної насолоди в подружньому житті</p>		
--	--	--	---	--	--

14. Моральні аспекти прокреації	Лекція 4 год. Семінар заняття 2	1. Душпастирська Конституція про Церкву в сучасному світі «Радість і надія» – «Gaudium et spes» (7 грудня 1965 року). Документи Другого Ватиканського Собору. Конституції, декрет, декларації. Львів : Свічадо, 1996. 2. Августин Ю. Сексуальна інтеграція. –Львів: Свічадо, 1999. 3. Гусак П. Любов, подружжя, сексуальність: усвідомлення істини // Бюлетень Інституту Родини і Подружнього життя ЛБА №1. – Львів: ЛБА, 2000. 4. Кришталь Галина. Сімейні взаємини. // Вісник Інституту Родини і Подружнього життя УКУ №5. – Львів: УКУ, 2006. 5. Ляун А. Humanae vitae: Орієнтація на християнський стиль життя. – Львів: ЛБА, 2000. 6. Коста Р., Джіно. І двоє стануть одним. – Львів: Свічадо, 1997. 7. Катанео А, Шлюб: дар і служіння, Львів: Свічадо, 2007.	3 год. 1. Моральна оцінка контрацепції; 2. Різниця між контрацепцією та МРП. Таблиця № 8	1 б. 3 б.	2 тижні
15. Проблематика нероздільності подружжя	Лекція 2 год. Семінар заняття 2	1. Життя у Христі. Моральна катехиза / Комісія у справах катехизації при патріаршій курії. – Львів: УКУ, 2004. 2. Катехизм Католицької Церкви / Синод УГКЦ. – Жовква: Місіонер, 2002. 3. Катехизм УГКЦ, Христос – Наша Пасха, Львів: Свічадо, 2011	3 год. 1. Навчання Святого Письма відносно нероздільності подружжя; 2. Розуміння нероздільності подружжя у історії теології; 3. Сучасна богословська думка щодо нерозривності	1 б. 2 б.	1 тиждень

		<p>4. Сімейні взаємини // Вісник інституту Родини і подружнього життя УКУ.- 2006.- №5.</p> <p>5. Янг Е. Десять Заповідей подружжя. – Львів:Свічадо,2007.</p> <p>6. Кришталь Г., Етика статевої і подружнього життя, Львів: УКУ, 2009.</p> <p>7. Катанео А, Шлюб: дар і служіння, Львів: Свічадо, 2007.</p>	<p>подружжя;</p> <p>4. Цивільне законодавство України щодо розлучення подружжя;</p> <p>5. Етичні обґрунтування нероздільності подружжя.</p>		
16. Поняття невідповідальної поведінки у сфері сексуальності та подружжя	<p>Лекція 2 год.</p> <p>Семинар заняття 2</p>	<p>1. Документи Католицької Церкви про шлюб та сім'ю від Лева XIII до Бенедикта XVI, – Львів: Колесо, 2008.</p> <p>2. Катехизм Католицької Церкви / Синод УГКЦ. – Жовква: Місіонер, 2002.</p> <p>3. Життя у Христі. Моральна катехиза / Комісія у справах катехизації при патріаршій курії. – Львів: УКУ, 2004.</p> <p>4. Кришталь Г., Етика статевої і подружнього життя, Львів: УКУ, 2009.</p> <p>5. Обер Ж. М., Моральне богослов'я. – Львів: Стрім, 1997.</p> <p>6. Принципи морального життя. Перек. Андрія Шкарб'юка. – Львів: Свічадо, 1996.</p>	<p>3 год.</p> <p>1. Статеві гріхи у подружньому житті;</p> <p>2. Гріхи проти гідності подружжя;</p> <p>3. Невідповідальна реалізація сексуальності.</p> <p>Таблиця № 9</p>	1 б.	1 тиждень
17. Етична оцінка окремих видів сексуальних девіацій (відхилень)	Лекція 2 год.	<p>1. Катехизм Католицької Церкви / Синод УГКЦ. – Жовква: Місіонер, 2002.</p> <p>2. Катехизм УГКЦ, Христос – Наша Пасха, Львів: Свічадо, 2011,</p> <p>3. Кришталь Г., Етика статевої і подружнього життя, Львів: УКУ, 2009.</p>	<p>3 год.</p> <p>1. Поняття девіатна поведінка;</p> <p>2. Гомосексуалізм – хвороба чи специфічна орієнтація;</p> <p>3. Окремі види сексуальних відхилень та їх моральна оцінка.</p>	1 б.	1 тиждень

		4. Обер Ж. М., Моральне богослов'я. – Львів: Стрім, 1997. 5. Августин Й., Сексуальна інтеграція. – Львів: Свічадо, 1999.			
18. Суть і поняття християнського суспільного вчення	Лекція 2 год.	1. Душпастирська Конституція про Церкву в сучасному світі „Радість і надія” – „Gaudium et spes” (7.12.1965) // Документи Другого Ватиканського Собору. Конституції, декрети, декларації. – Львів: Свічадо, 1996. 2. Катехизм Католицької Церкви / Синод УГКЦ. – Жовкла: Місіонер, 2002. 3. Життя у Христі. Моральна катехиза / Комісія у справах катехизації при патріаршій курії. – Львів: УКУ, 2000. 4. Компендіум Соціальної доктрини Церкви, Київ: Кайрос, 2008. 5. 16. Ґофнер Й. Християнське суспільне вчення. – Львів: Свічадо, 2002.	3 год. 1. Значення християнського суспільного вчення 2. Мета християнського суспільного вчення	1 б.	1 тижде нь
19. Суспільна сутність людини	Лекція 2 год.	1. Ґофнер Й. Християнське суспільне вчення. – Львів: Свічадо, 2002. 2. Обер. Ж.-М. Моральне богослов'я. – Львів: Стрім, 1997. 3. Соціальна Доктрина Церкви.(Збірник статей). – Львів: Свічадо, 1998. 4. Костюк П., Соціальна доктрина Церкви. – Льєж-Івано- Франківськ- Тернопіль, 1996.	3 год. 1. Обґрунтування поняття особи; 2. Особа як передумова суспільної сутності людини	1 б.	1 тижде нь

20. Суспільство: природа та механізм підтримки порядку	Лекція 2 год. Семінар заняття 2	1. Принципи морального життя. Перек. Андрія Шкарб'юка. – Львів: Свічадо, 1996, 2. Церква і соціальні проблеми. Енцикліка „Сотий рік” / Матеріали міжнародної конференції, Львів, 1993. 3. Соціальна доктрина Церкви (Збірник статей) / Інститут релігії та суспільства при ЛБА. – Львів, 1998. 4. Малахов В., Етика. – 2-е вид. – Київ: Либідь, 2000. 5. Тьоніс Ф., Спільнота та суспільство. – Київ: Дух і літера, 2005.	3 год. 1. Поняття суспільства та спільноти; 2. Принципи суспільного життя та поведінки Таблиця № 10	1 б. 2 б.	1 тиждень
21. Фундаментальні цінності суспільного життя	Лекція 2 год.	1. Катехизм Католицької Церкви / Синод УГКЦ. – Жовкля: Місіонер, 2002. 2. Компендіум Соціальної доктрини Церкви, Київ: Кайрос, 2008. 3. Життя у Христі. Моральна катехиза / Комісія у справах катехизації при патріаршік курії: - Львів: УКУ, 2004. 4. Гьофнер Й., Християнське суспільне вчення. – Львів: Свічадо, 2002. 5. Соціальна доктрина Церкви (Збірник статей) / Інститут релігії та суспільства при ЛБА. – Львів, 1998.	3 год. Таблиця № 11	1 б.	1 тиждень
22. Державна спільнота у соціальному вченні Католицької Церкви	Лекція 2 год.	1. Соціальна доктрина Церкви (Збірник статей) / Інститут релігії та суспільства при ЛБА. – Львів, 1998. 2. Костюк П., Соціальна доктрина	3 год 1. Значення держави; 2. Моральний характер держави; 3. Завдання і	1 б.	1 тиждень

		<p>Церкви. – Львж-Івано-Франківськ-Тернопіль, 1996.</p> <p>3. Гьофнер Й., Християнське суспільне вчення. – Львів: Свічадо, 2002.</p> <p>4. Компендіум Соціальної доктрини Церкви, Київ: Кайрос, 2008.</p> <p>5. Обер Ж. М., Моральне богослов'я. – Львів: Стрім, 1997</p> <p>6. Принципи морального життя. Перек. Андрія Шкарб'юка. – Львів: Свічадо, 1996,</p>	<p>моральні обов'язки державного авторитету;</p> <p>4. Обов'язки громадян;</p> <p>5. Межі державної влади і право народу чинити опір.</p>		
23. Значення Церкви у суспільному житті	<p>Лекція 2 год.</p> <p>Семінар заняття 2 год.</p>	<p>1. Енцикліка “Сотий рік” – “Centesimus unnus” Святішого Отця Івана Павла II з нагоди сотої річниці енцикліки “Regum novarum”. – Київ : Кайрос 2001.</p> <p>2. Життя у Христі. Моральна катехиза / Комісія у справах катехизації при патріаршік курії: - Львів: УКУ, 2004.</p> <p>3. Компендіум Соціальної доктрини Церкви, Київ: Кайрос, 2008.</p> <p>4. Церква і соціальні проблеми. Енцикліка „Сотий рік” / Матеріали міжнародної конференції, Львів, 1993.</p>	<p>3 год.</p> <p>1.Принципи взаємовідносин між Церквою та державою;</p> <p>2.Релігійна толерантність</p>	<p>1 б.</p> <p>2 б.</p>	<p>1 тижде нь</p>
24. Етика праці	<p>Лекція 4 год.</p> <p>Семінар заняття 2</p>	<p>1. Енцикліка “З праці своєї” – “Laborem exegens” Святішого Отця Івана Павла II // Енцикліки Вселенського Архієрея Івана Павла II. – Торонто – Рим: Вид – во ОО. Василян, 1989.</p> <p>2. Душпастирська Конституція про Церкву в сучасному світі „Радість і надія”</p>	<p>3 год.</p> <p>1.Праця у Святому Письмі;</p> <p>2. Теологія праці;</p> <p>3. Моральні обов'язки у праці і професії;</p> <p>4. Право на працю і справедливу винагороду ;</p> <p>5. Право на страйк.</p>	<p>1 б.</p> <p>2 б.</p>	<p>1 тижде нь</p>

		<p>– „Gaudium et spes” (7.12.1965) // Документи Другого Ватиканського Собору. Конституції, декрети, декларації. – Львів: Свічадо, 1996.</p> <p>3. Кульчицький Д., Суспільне питання в науці Католицької Церкви. – Мюнхен, 1963.</p> <p>4. Чировський М., Введення до суспільно-господарської науки Церкви. – Львів: Свічадо, 1994.</p> <p>5. Роулз Д., Теорія справедливості. – Київ: Основи, 2001.</p>			
25. Етика власності	<p>Лекція 4 год.</p> <p>Семинар заняття 2</p>	<p>1. Енцикліка “Сотий рік” – “Centesimus unus” Святішого Отця Івана Павла II з нагоди сотої річниці енцикліки “Regum novarum”. – Київ : Кайрос 2001.</p> <p>2. Катехизм Католицької Церкви / Синод УГКЦ. – Жовкля: Місіонер, 2002.</p> <p>3. Життя у Христі. Моральна катехиза / Комісія у справах катехизації при патріаршік курії: - Львів: УКУ, 2004.</p> <p>4. Гьофнер Й., Християнське суспільне вчення. – Львів: Свічадо, 2002.</p> <p>5. 23. Словник Біблійного Богослов'я / Під. ред. Ксав'є Леон-Дюфура. – Львів: Місіонер, 1996.</p> <p>5. 27. Щурик М. Основи економічних знань. Конспект лекцій. – Івано-Франківськ, 2006.</p>	3 год.	1 б.	1 тиждень
			<p>1. Вчення Святого Письма про власність; 2. Моральний фундамент права на приватну власність; 3. Моральні обов'язки відносно власності; 4. Порушення прав відносно власності; 5. Реституція</p>	2 б.	
26. Вчення Католицької Церкви щодо військових дій	Лекція 4 год.	1. Душпастирська Конституція про Церкву в сучасному світі „Радість і надія”	4 год.	1 б.	2 тижні
			1. Навчання		

	Семінар заняття 2	– „Gaudium et spes” (7.12.1965) // Документи Другого Ватиканського Собору. Конституції, декрети, декларації. – Львів: Свічадо, 1996. 2. Компендіум Соціальної доктрини Церкви, Київ: Кайрос, 2008.; 3. Катехизм Католицької Церкви / Синод УГКЦ. – Жовкла: Місіонер, 2002. 4. Обер Ж. М., Моральне богослов'я. – Львів: Стрім, 1997. 5. Соціальна доктрина Церкви (Збірник статей) / Інститут релігії та суспільства при ЛБА. – Львів, 1998. 6. Середина темної ночі, є початком нового дня. Душпастирство у кризових ситуаціях. Посібник для священників. – Львів: Колесо, 2020.	Святого Письма про війну; 2. Патристичне вчення про війну; 3. Сучасна богословська думка про війну 4. Моральний вимір убивства у військовому контексті; 5. Любов до ворогів у контексті війни	3 б.	
Всього лекцій			60 год	26 б.	
Всього семінарів			30 год	34 б.	
Тести			1 год.	15 б.	
Екзамен			1 год	25 б.	
Все разом			180 год.= 60+30+5+85		

7. Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання курсу	Із максимальних 100 балів загального оцінювання предмету, які може набрати студент у ході засвоєння дисципліни максимум 26 балів відводиться на роботу під час лекційних занять, на семінарських заняттях та самостійна робота студентів (максимум 34 бали), або написання контрольної роботи (максимум 15 балів), або тести – максимум 15 балів, захист презентацій або складання таблиці з обраної студентами теми (25 балів). «Решта» 25 балів – це зданий екзамен на основі, передусім, лекційних занять, таблиць, тощо.
Вимоги до письмової роботи	Напередодні письмової (контрольної) роботи (подається 5 запитань) студенти отримують заготовки на самостійну роботу – уміщується глосарій, Окремі завдання із пропонуванних потрапляють студентам під час написання письмової роботи. Крім конкретних питань-тестів пропонуються також одне запитання на мислення розлоге.
Семінарські заняття	Семінарські заняття покликані утвердити у студентів конкретні знання з дисципліни, розвивати вміння аналізувати проблематику, пропонувати шляхи вирішення, умінню проводити дискусії на актуальні теми з морального богослов'я, займати чітку християнську позицію
Умови допуску до підсумкового контролю	Для допуску до підсумкового контролю (екзамену) студент мусить захистити тему з обраної теми на відмінну/добру/задовільну оцінку – мінімум 10 балів; отримати мінімальний задовільний бал за колоквиум – мінімум 5 балів, отримати мінімальний задовільний бал за написання контрольної роботи – мінімум 5 балів, а також засвоїти матеріали семінарських занять – мінімум 10 балів. Мінімальний сумарний бал для допуску до підсумкового контролю з дисципліни – 25 балів.
8. Політика курсу	
Політика курсу «Сучасні питання морального богослов'я» передбачає Perezдачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. Студенти, що слухають дисципліну зобов'язані відпрацювати заняття / невиконаний обсяг робіт (переписати контрольну роботу, написати реферат або перекласти розповідь про об'єкт, написати колоквиум у письмовій формі). У випадку запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування), недобропорядної поведінки в аудиторії викладач пропонує студентові повторно виконати необхідний вид роботи.	
9. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Августин Й. Сексуальна інтеграція. – Львів: Свічадо, 1999. 2. Добсон Дж. Якщо у подружжі криза, Львів: Свічадо, 2009. 3. Добсон Дж. При світлі нічної лампи. Настільна книга для подружніх пар, Львів: Свічадо, 2010. 4. Добсон Дж. Путівник для родини, Львів: Свічадо, 2011. 5. Душпастирська Конституція про Церкву в сучасному світі „Радість і надія” - „Gaudium et spes” (7 грудня 1965 року) // Документи Другого Ватиканського Собору. Конституції, декрети, декларації. - Львів: Свічадо, 1996. 6. Віт Е. Перші роки разом, Лівів: Свічадо, 2007. 7. Вісник Інституту родини та подружнього життя Українського Католицького Університету № 3: Статевість людини. — Львів: Видавництво Українського Католицького Університету, 2002. — 85 с. http://family-institute.org.ua/visnyk-3-statevist-lyudyny. 8. Вісник Інституту родини та подружнього життя Українського Католицького Університету № 4: Гідність людського тіла. — Львів: Видавництво Українського Католицького Університету, 2004. http://family-institute.org.ua/visnyk-4-gidnist-lyuds-kogo-tila. 9 Вісник Інституту родини та подружнього життя Українського Католицького Університету № 5: Сімейні взаємини. — Львів: Видавництво Українського Католицького Університету, 2006. — 175 с. http://family-institute.org.ua/visnyk-5-simejni-vzayemyny. 	

10. Вісник Інституту родини та подружнього життя Українського Католицького Університету № 6: Безшлюбне співжиття. Причини. Наслідки. Позиція Церкви. — Львів: Видавництво Українського Католицького Університету, 2010. — 174 с. <http://family-institute.org.ua/visnyk-6-bezshlyubne-spivzhytta>.
11. Гільдебранд Д. Подружжя: таємниця відданої любові. — Львів: УКУ, 2003. <http://family-institute.org.ua/knyga-podruzzhya-tayemnytsya-viddanoi-lyubovi>.
12. Гільдебранд Д. Статеве виховання. — Львів: ЛБА, 2000.
13. Гюфнер Й. Християнське суспільне вчення. — Львів: Свічадо, 2002.
14. Життя у Христі. Моральна катехиза / Комісія у справах катехизації при патріаршій курії. — Львів: УКУ, 2004.
15. Зенкевич А. Любови треба вчитися, Львів: Свічадо, 2009.
16. Катанео А. Шлюб: дар і служіння, Львів: Свічадо, 2007.
17. Катехизм Католицької Церкви / Синод УГКЦ, — Жовква: Місіонер, 2002. <https://familychristianblog.files.wordpress.com/2017/03/kkc-v1-2-2.pdf>.
18. Катехизм УГКЦ Христос – Наша Пасха, Львів: Свічадо, 2011. http://pcc.ugcc.org.ua/wp-content/uploads/2013/02/Catechism-UGCC_2012.pdf.
19. Кнотц Кс. Секс, якого не знаєте, Львів: Свічадо, 2010.
20. Компендіум Соціальної доктрини Церкви, Київ: Кайрос, 2008. http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/justpeace/documents/rc_pc_justpeace_doc_20060526_compendio-dott-soc_uk.pdf.
21. Костюк П. Соціальна доктрина Церкви. — Львів-Івано-Франківськ-Тернопіль, 1996.
22. Кришталь Г. Етика статевої і подружнього життя, Львів: УКУ, 2009.
23. Кульчицький Д. Суспільне питання в науці Католицької Церкви. — Мюнхен, 1963.
24. Ляун А. Про питання статевого стримання перед шлюбом. - Львів: ЛБА, 2000. <http://family-institute.org.ua/pro-pytannya-statevogo-strymannya-pered-shlyubom>.
25. Ляун А. Humanae vitae: Орієнтація на християнський стиль життя. — Львів: ЛБА, 2000. <http://family-institute.org.ua/andreas-lyaun-humanae-vitae--oriyentaciya-na-hrystyyans-kyj-styl-zhyttya>.
26. Малахов В. Етика. — 2-е вид. — Київ: Либідь, 2000.
27. Немцев В. Союз любви. — Минск, 2004.
28. Обер Ж. М. Моральне богослов'я. — Львів: Стрім, 1997.
29. Павлюкевич П, Спокійно про це, Львів: Свічадо 2010.
30. Плідність: дар і завдання. Навчальний посібник з розпізнавання плідності, Львів: Колесо, 2007.
31. Понсар Христина, Віра в родині, Львів: Свічадо, 2011.
32. Принципи морального життя. Перек. Андрія Шкарб'юка. — Львів: Свічадо, 1996.
33. Равазі Дж. Пісня Пісень. Пісня Подружжя, Львів: УКУ, 2010.
34. Райя Дж. Вінчання: Пер. з англ. Маслюх А. — Львів: Свічадо, 2003.
35. Райт Н. Отож ви одружетеся, Нова Надія, 2002.
36. Релігійна свобода і права людини / Інститут релігії та суспільства при ЛБА, Львів: Свічадо, 2000.
37. Рікер П. Інтелектуальна автобіографія. Любов і справедливість, Київ: Дух і літера, 2002.
38. Роулз Д. Теорія справедливості. — Київ: Основи, 2001.
39. Рупнік М. І. Адам та його ребро. — Львів: Свічадо, 1998.
40. Сопричастя, квітень-червень 2003/2. (Родина).
41. Соціальна доктрина Церкви (Збірник статей) / Інститут релігії та суспільства при ЛБА. — Львів, 1998.
42. Тьоніс Ф. Спільнота та суспільство. — Київ: Дух і літера, 2005.
43. Федорик Д. Божий дар подружжя. - Переклад: Тарас Добко Центр Філософських Студій Львівська Богословська Академія. — Львів. — 11 с. <http://family-institute.org.ua/damyan-fedoryka-bozhyj-dar-podruzzhya>.
44. Церква і соціальні проблеми. Енцикліка „Сотий рік” / Матеріали міжнародної конференції, Львів, 1993
45. Чепмен Г. Шлюб вашої мрії, Львів: Свічадо, 2011.
46. Чировський М. Введення до суспільно-господарської науки Церкви. — Львів: Свічадо, 1994.
47. Щурик М. Основи економічних знань. Конспект лекцій. — Івано-Франківськ, 2006.
48. Бажан В. О Тайне Пола, Москва 2008.
49. Нравственное Богословие. — Б.м. : б.и., б.г. — 218 с. <http://lukl.kiev.ua/imageos/Lavra/A4/104.pdf>.
50. Николаос Э.. Брак и Деторождение. - Перевод с новогреческого И. Петрачковой. - ОБРАЗ, 2008. http://www.golden-ship.ru/load/brak_semja_deti/1925/36-1-0-2291.
51. Политическое богословие / По ред. Алексея Бодрова и Михаила Толстоуженко (Серия «Современное богословие»). — М.: Издательство ББИ, 2019. — 364 с. // https://www.litres.ru/static/or3/view/or.html?art_type=4&l=344052255&aldebaran=1&bname=%25D0%2

[59F%25D0%25BE%25D0%25BB%25D0%25B8%25D1%2582%25D0%25B8%25D1%2587%25D0%25B5%25D1%2581%25D0%25BA%25D0%25BE%25D0%25B5%2520%25D0%25B1%25D0%25BE%25D0%25B3%25D0%25BE%25D1%2581%25D0%25BB%25D0%25BE%25D0%25B2%25D0%25B8%25D0%25B5&art=55276696&user=0&trial=1&cover=/static/bookimages/67/03/43/67034315.bin.dir/67034315.cover.jpg&uuid=f164ce43-9d7d-11ea-a127-0cc47a520475&utm_source=aldebaran&utm_medium=referral&utm_campaign=litres](https://fip.dp.ua/index.php/FIP/article/view/309/307)

52. Шаталович А. Переосмысление Католической концепции брака в контексте аджорнаменто. <https://fip.dp.ua/index.php/FIP/article/view/309/307>.

53. Худошин А, В Напутствие новобрачным, Киев, 2010.

54. Bardelli R. L'amore sponsale vita vera di dio e degli uomini. Torino: Elledici, 2005.

55. Botero S. La fedelta coniugale. Un problema d'attualita nella prospettiva del future. Roma: Vivere in, 2002.

56. Famiglia e questioni etiche. Bologna Dehoniane, 2004.

57. Muraro G. La morale familiar. Risposta alle domande piu provocatorie. Milano: San Paolo, 1999.

58. Peschke K. Etika christiana, Teologia morale speciale, volume 2, Roma 1985.

59. Salachas D. Il sacramento del matrimonio nel nuovo diritto canonico delle Chiese orientali, Bologna^ Dehoniane.

60. Vidal M. Il matrimonio tra ideale e fragilita umana. Teologia morale e pastorale. Brescia: Queriniana, 2005.

61. Zuccaro C. Morale sessuale. Nuove manual di teologia morale. Bologna: Dehoniane.

П'яста Руслан Михайлович –
кандидат наук з богослов'я,
доцент кафедри богослов'я